

LESOPARK VINICE

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY

ROZLOHA: 36,7 ha

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ: Běchovice

NEJVÍCE ZASTOUPENÉ DŘEVINY: dub zimní, bříza bělokorá a vrby

PŘEVLÁDAJÍCÍ STANOVIŠTĚ: živná stanoviště nižších poloh

NOVĚ ZALOŽENÝ LES: 17,5 ha

STÁVAJÍCÍ POROSTY: 6,4 ha

NELESNÍ PLOCHY (LOUKY, PASTVINY, MOKŘADY, CESTY): 12,8 ha

VLASTNÍK LESA: hlavní město Praha, zastoupené odborem ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy

ÚDRŽBU PROVÁDÍ: Lesy hl. m. Prahy

Upozorňujeme návštěvníky, že dle platného lesního zákona je vstup do lesa na vlastní nebezpečí.

Odpadky si, prosíme, odnášejte s sebou domů.

ZAJÍMAVOSTI

Discgolf • Discgolf je sport, který vznikl v 70. letech v USA. Jeho pravidla se podobají klasickému golfu s tím rozdílem, že místo holí a míčků se používá létající talíř. Hráč se ho snaží hodit do speciálního discgolfového koše, který je ekvivalentem golfové jamky. Vítězem se stává ten, kdo projde celé hřiště s nejnižším počtem hodů. Hřiště v Běchovicích má celkem devět stanovišť a délku 1 206 metrů. Délka jednotlivých hodů na stanovištích se pohybuje v rozmezí od 62 do 227 metrů.

Dub zimní (*Quercus petraea*) • Tento dub, lidově nazývaný drňák, dosahuje výšky 40 metrů. Dub zimní je rozšířený v horských polohách i pahorkatinách. Roste nejčastěji ve směsi s bukem, lípou nebo habrem. Patří mezi největkovitější druhy a může se dožít tisíce i více let. Tvrdé a trvanlivé dubové dřevo se používá při stavbě lodí, výrobě podlah, nábytku, intarzií i sudů. Dubová kůra se využívá k léčbě kožních onemocnění. Užívala se i v barvířství a k vydělávání kůží.

Bříza bělokorá (*Betula pendula*) • Nápadný strom, který roste téměř všude od země jižní Evropy až po vysoké hory na severu. Tato nenáročná a odolná rostlina je považována za pionýrský druh, který je velmi důležitý při osidlování zpustlé kulturní krajiny. Bílou barvu získává bříza díky obsahu bílého pigmentu betulinu. Od pradávna měla uplatnění v lidovém léčitelství a byla velmi oblíbená u slovanských národů, které ji lidově nazývají březina, deruzda či břest.

V roce 2021 vydalo Hlavní město Praha, odbor ochrany prostředí MHMP, 4. vydání
Text a fotografie: OCP MHMP
Fotografie na úvodní stránce:

Cesta s alejí, lesopark Vinice z ptačí perspektivy, discgolfový koš a altán u cesty

Další informace o pražské přírodě: www.praha-priroda.cz, portalzp.praha.eu

ISBN 978-80-7647-064-4

1. pamětní kámen
2. porosty šípku a hlohů
3. prameniště
4. pastvina pro koně

LESOPARK VINICE

Lesopark patří mezi největší nově vzniklé plochy zeleně na území Prahy po roce 1989, a to v rámci dlouhodobé snahy hl. m. Prahy o zvýšení podílu kvalitní veřejné zeleně. Realizace nového lesoparku na původně převážně orné půdě byla zahájena v roce 2007. Přípravy však začaly už mnohem dříve, nejprve bylo nutné vykoupit soukromý pozemek nacházející se uprostřed připravovaného lesoparku.

Při zpracování projektu lesoparku bylo nutno zejména zohlednit existenci řady vedení inženýrských sítí, které v několika pásech protínají dotčenou plochu. Větší část nově založených luk je navržena a založena právě v místě ochranných pásem těchto vedení, jen menší část je založena z kompozičních a rekreačních důvodů. První výsadby lesních porostů proběhly na podzim 2007 v západní části lesoparku. Každým rokem dále přibývalo nově zalesněných ploch, nejvíce v letech 2008 a 2009. Poslední velké zalesnění se zde provádělo ještě v roce 2014 v místě, kde původně stál stožár vysokého napětí, který se podařilo vymstit.

V roce 2008 byly zbudovány nové mlatové cesty, které zpřístupnily území lesoparku veřejnosti – původně zde byla jen cesta po jižním a západním obvodu plochy. V roce 2009 bylo založeno více jak 10 ha nových luk, které jsou v posledních letech částečně vypásány.

Součástí projektu byla v roce 2007 také rekultivace bývalé betonárky, která se nacházela v jihovýchodní části lesoparku u dnešního hlavního vstupu u vlakové zastávky. Z území bývalé betonárky bylo odvezeno 780 m³ betonu a 9 365 m³ znečištěné zeminy a na plochu se navezlo 6 000 m³ ornice. V rámci přípravy výsadby se mj. zrekultivovala i plocha bývalého zařízení staveniště u konce ulice Nad Rybníkem a v roce 2012 proběhla rozsáhlá rekultivace severní části území, kde bylo z plochy cca 1 ha odvezeno přes 10 000 m³ znečištěné zeminy, stavebního a komunálního odpadu. I tato plocha byla kompletně osázena lesními sazenicemi.

Území lesoparku na letecké mapě z roku 1975, vpravo dole je bývalá betonárka, v severní polovině lesa si povšimněte čerstvé navážky.

Červeně je vyznačena hranice současného lesa v majetku hl. m. Prahy.

Území lesoparku na mapě stabilního katastru z roku 1848.

Rozkvetlá rekreační louka

Povalový chodník mokřadem

Zajímavostí v lesoparku Vinice je rozsáhlý neprostupný porost šípků a hlohů na bývalé navážce z 60. let 20. století, který byl na ploše cca 2 ha ponechán jako přírodní a estetická zajímavost. Zbylá část této plochy byla přeměněna na standardní lesní porosty a louku. Po dřevěném povalovém chodníku můžeme dojít i k prameništi v severní části území.

Na celkové ploše 40,3 ha se nyní v Běchovicích nachází lesní porosty o výměře více než 28 ha. Lesopark Vinice byl zalesněn z velké části dubem, dále břízou, lípou a dalšími deseti různými druhy dřevin. Na zbytku území se rozkládají louky se soliterními stromy. Je zde také vybudováno 1 650 metrů nových mlatových cest a rozmístěno 30 laviček. V centrální části lesoparku stojí od podzimu 2009 dětské hřiště, doplněné v roce 2016 o altán a workoutovou sestavu. V roce 2016 bylo v lesoparku vybudováno také devítijamkové hřiště na discgolf. Od roku 2015 je v provozu nová železniční zastávka přímo vedle lesoparku, čímž došlo k výraznému zlepšení dostupnosti lesoparku.

Všechny lesy v majetku hl. m. Prahy, tedy i lesopark Vinice, jsou obhospodařovány podle zásad trvale udržitelného hospodaření v lesích. Hl. m. Praha je navíc od května 2007 držitelem mezinárodního, ekologicky velmi přísného lesnického certifikátu Forest Stewardship Council®(FSC®), který

Značka odpovědného lesnictví

Discgolfové hřiště

Venkovní posilovna

Území před založením lesoparku v roce 2007

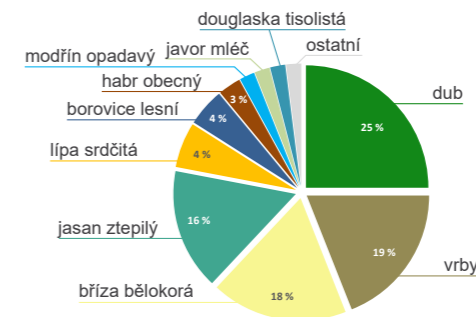
Lesopark v roce 2009

hospodaření v lesích směřuje k dosažení přírodě blízkých lesních porostů, to vše s přihlédnutím k výrazně mimoprodukčnímu poslání pražských lesů.

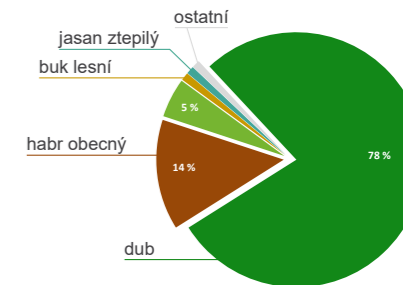
ZASTOUPENÍ DŘEVIN V NOVÉM LESOPARKU

Snahou správce lesa je, aby se zastoupení dřevin co nejvíce blížilo původnímu přirozenému složení porostů v daném území. Rovněž se zohledňuje převážně mimoprodukční – rekreační – poslání pražských lesů (tj. používání pestré dřevinné skladby), včetně menšího zastoupení nepůvodních jehličnatých dřevin (např. modřín, douglaska).

Lesopark Vinice byl zalesněn z velké části dubem, dále břízou a lípou. Současné procentuální složení dřevin znázorňuje graf č. 1. Listnaté dřeviny zde převažují oproti dřevinám jehličnatým, které jsou zastoupeny zejména modřínem a borovicí. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin zobrazuje graf č. 2. Přirozené zastoupení dřevin vychází z vlastností daného stanoviště, které jsou charakterizovány zejména klimatickými poměry a půdními vlastnostmi daného území. Na území lesoparku Vinice se vyskytují zejména živná stanoviště nižších poloh (stanoviště na úrodných půdách, svahy až plošiny). Tyto podmínky vyhovují zejména dubu, habru obecnému a buku lesnímu. Les Vinice byl zakládán jako lesopark určený pro rekreaci, čemuž odpovídá pestřejší skladba dřevin.

1. Zastoupení dřevin

2. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin